

Tárgytematika

A modern társadalmak

LGB_TT006_1

Tárgyfelelős neve: dr. Szakál Gyula

Félév: 2011/12/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 6/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy a modern társadalmak kialakulását és napjaink társadalmainak legfontosabb működési mechanizmusait tekinti át. Elsősorban egyetemünk műszaki hallgatóinak kínáljuk fel ezt a tárgyat, ezért a szükséges és rövid elméleti bevezetés után a társadalmak működési mechanizmusait és az azokat működtető emberek, embercsoportok tevékenységét elemezzük. Különös figyelmet szentelünk a modern társadalmak szerveződési mintáira, azok globális és regionális összefüggéseire. Ebbe a tágabb elméleti és globális keretbe helyezzük el Magyarországot, a magyar társadalmi folyamatokat. Mivel hallgatóink a gazdasági szféra különböző területein fogják hasznosítani tudásukat, ezért térünk ki a vállalkozói csoportokra, mint a társadalmi szerkezetet alakító egyik legfontosabb faktorra. Kiemelten foglalkozunk a társadalmi kohézió problémájával és azokkal a legújabb kutatásokkal, amelyek jelenleg folynak. A gyakorlatban is hasznosítható ismereteket kívánunk adni. Ezért hangsúlyozzuk a gazdaság, a társadalom és az értékek kapcsolatát, valamint a különböző és elsajátítható sikeres magatartás módokat.

Fontosnak tartjuk, hogy mérnök hallgatóink megismerkedjenek a gazdaság társadalmi beágyazottságával. Minden társadalomban vannak uralkodó normák és értékek, amelyek alakítják az ember és az embercsoportok viselkedését. Különösen hangsúlyos ez a gazdasági élet világára is, ami nem önmagában működik, hanem igen erőteljesen meghatározzák a társadalmi folyamatok. Ebben a világban korszerű ismeretek nélkül nehéz eligazodni. Tantárgyunkkal ehhez kívánunk segítséget nyújtani.

TANTÁRGY TARTALMA

Hét	Témakör
I. konzultáció	Elméleti, értelmezési keretek. Közösség, társadalom, nép. A modernitást leíró elméletek története. A gazdaság társadalomformáló szerepe a modernitás megalapozásakor. A 20. század szemlélete a társadalomról. I. Wallerstein centrum-periféria, Rostow stádium elmélete. A modern társadalmak megalapozása Európában. A vállalkozó polgárság társadalomformáló szerepe. Európa történeti régiói. Gazdasági, társadalmi eltérések. A társadalom szerkezet a gazdaság és politika kapcsolata.

2. konzultáció	A magyar társadalom szerkezet változása a rendszerváltozásig. A rendszerváltozás utáni magyar társadalom fejlődése. Gazdasági politikai szereplők. A gondolkodás-, és értékváltás történeti gyökerei. Európai minták, magyar minta követés. A gazdaság, társadalom és az értékek kapcsolata. Szociális szerepek és minták. A modern tömegtársadalmak konfliktusai.
3. konzultáció	A kulturális minták története és hatása napjainkban. Nemzeti társadalmak, regionális társadalmak, globális társadalmak.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Tantárgy megnevezése, kódja	A modern társadalmak	<i>Tantárgyprogramot készítő oktató</i>	Dr. Szakál Gyula
<i>Oktatás féléve</i>	1,2	<i>Elérhetősége</i>	szakgy@sze.hu
<i>Konzultáció</i>	3x3 óra	<i>Oktatásban résztvevő oktató</i>	-
<i>Kreditpont</i>	3	<i>Elérhetősége:</i>	-
		<i>/További információk az oktató honlapján/</i>	-
<i>Számonkérés típusa és módja</i>	írásbeli, szóbeli	<i>Előtanulmányi követelmények</i>	-

KÖTELEZŐ IRODALOM

A levelező hallgatók számára a tanszék nyomtatott segédletet bocsát a hallgatók rendelkezésére. Ezen kívül lehetőség van önálló kutatási feladat vállalására, ami beszámít a vizsgajegybe.

Ajánlott irodalom:

A két félév követelménye alapvetően az előadásokra épül. A felkészülést azonban megkönnyíti az ajánlott irodalom:

David Riesman (1973): A magányos tömeg Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest

Gyáni Gábor-Kövér György (1988) : Magyarország társadalomtörténete Osiris, Budapest
A tankönyv elméleti fejezetei.

Christopher Lash (1984): Az önimádat társadalma. Európa Kiadó, Budapest

Cséfalvay Zoltán (1999): Helyünk a nap alatt... Kairosz Kiadó, Budapest

S.Nagy Katalin (2006): Szociológia Typotex, Budapest

Szakál Gyula- A. Gergely András (2004): Társadalmi tőke, karrieresélyek, viselkedésminták MTA PTI, Budapest

Szakál Gyula(2003): Karrieres és életstratégiák Könyvpont Kiadó, Budapest

Szakál Gyula (2006): A civil szektor szerepe a társadalmi tőke képződésében MTA PTI, Budapest